

Sygn. akt II CSK 426/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa O. K.
przeciwko A. T. - J.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 lutego 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu apelacji pozwanej A. T.-J. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 3 marca 2017 r. zmienił ten wyrok i oddalił powództwo O. K. o ochronę dóbr osobistych oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania za obie instancje sądowe.

W wyniku poczynienia dodatkowych ustaleń odnośnie do stanu faktycznego Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, że pozwana nie naruszyła dóbr osobistych powódki w postaci jej dobrego imienia, co miało nastąpić przez pismo skierowane w maju 2013 r. do władz Wydziału [...] Uniwersytetu [...] w Ł., w związku z publikacją artykułu w czasopiśmie naukowym (klinicznym) w kwestii przygotowania piśmiennictwa i autorstwa tego artykułu.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 328 § 2 oraz art. 316 § 1 w związku z art. 382 i art. 386 § 1 k.p.c., co doprowadziło do pominięcia części materiału dowodowego zebranego w sprawie i odmiennych ustaleń dokonanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnego orzeczenia sądowego wymaga do przyjęcia jej do rozpoznania spełnienia przynajmniej jednej z czterech przesłanek: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powódka z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna tego Sądu, a na poparcie swojego wyводу wymieniła wybrane orzeczenia Sądu Najwyższego. W rezultacie, zdaniem skarżącej Sąd Apelacyjny pominął w istotnej części zebrany przez Sąd pierwszej instancji materiał dowodowy, nie zajmując co do tego stanowiska.

W uzasadnieniu wniosku skarżąca stwierdziła niewątpliwą sprzeczność między ustaleniami faktycznymi Sądów obu instancji, co było spowodowane nieuwzględnieniem istotnych dowodów, jak postanowienie organów Prokuratury o umorzeniu postępowania przygotowawczego w sprawie plagiatu, zeznań niektórych świadków, a także nie dokonania prawidłowej interpretacji innych dowodów.

Wnoszący skargę pełnomocnik skarżącej nie zauważył, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty odnoszące się do ustaleń stanu faktycznego oraz oceny dowodów, a Sąd Najwyższy ustaleniami tymi jest związany (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wynika to z tego, że postępowanie kasacyjne stanowi ma charakter nadzwyczajny, nie stanowiąc sobą trzeciej instancji sądowej i rozpatruje się w nim wyłącznie zarzuty natury prawnej. Jeżeli twierdzi się, że skarga jest oczywista, to oznacza, że w dotychczasowym postępowaniu sądowym powstały tak rażące błędy, iż orzeczenie sądu drugiej instancji, mimo że jest prawomocne nie powinno się ostać. Nie wystarczy zatem przeciwstawić sobie argumentacji Sądów pierwszej i drugiej instancji ani dlatego, że rozstrzygnięcia są odmienne, ani dlatego, że strona jest niezadowolona z treści prawomocnego orzeczenia. Nie może więc być prowadzona dyskusja z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, jeśli z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, że wywody są spójne, przekonujące, a w dodatku prawidłowo dokonują korekty wyroku pierwszoinstancyjnego w tym sensie, że skupiają uwagę na elementach istotnych sporu między stronami, czyli wkładu merytorycznego w opracowanie artykułu do publikacji, a nie na pewnych drugorzędnych niuansach. Jeżeli nawet

w uzasadnieniu tym nie ma odwołania się wprost do niektórych dowodów, to nie znaczy, że nie były one rozważane. Postępowanie przed Sądem drugiej instancji ma wprawdzie spełnić te funkcje, o których słusznie jest mowa we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, ale to nie znaczy, że opiera się na tych samych regułach, co postępowanie rozpoznawcze przed pierwszą instancją sądową.

W każdym razie nie można się dopatrzeć w uzasadnieniu wniosku takich naruszeń przepisów postępowania, które w toku czynności Sądu Apelacyjnego oraz wydanym wyroku miałyby świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i w popierającej go doktrynie jest znane i utrwalone od lat stanowisko co do argumentów, jakie winny wspierać stwierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Z przekonaniem można uznać, że w niniejszej sprawie nie zostały one wypełnione po myśli art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w treści postanowienia.